

Zaterdag
17 oktober 2026

09.00-17.00 uur
Stadscampus Universiteit Antwerpen
lokaal C.003, Prinsstraat 13, 2000 Antwerpen

Recht zonder wraak?

Straffen met ruimte voor menselijkheid

Een conferentie over de uitwegen uit het punitief populisme in Nederland en België

Durven we als maatschappij nog wel mild te zijn?

Zijn werkstraffen en elektronische monitoring een oplossing, of een deel van het probleem?

Welke impact heeft de druk van media, publieke opinie en politiek?

Zijn rechters, advocaten, officieren van justitie bestand tegen die maatschappelijke druk?

Een organisatie van Stichting Mens en Strafrecht (NL), Magistratuur en Maatschappij (BE),
i.s.m. het Humanistisch Verbond (BE) en de Vrijzinnige Dienst van de
Universiteit Antwerpen.

De maatschappelijke roep om repressie lijkt steeds sterker te klinken. Rechters die een milde bestraffing opleggen, worden op sociale media aan de schandpaal genageld. Als er maatschappelijke problemen zijn, lijken politici vaak terug te grijpen naar nieuwe of strengere straffen. Ondertussen kampen zowel België als Nederland met overvolle gevangenissen en zijn er aanwijzingen dat rechters nog nooit zo streng straffen.

In de wetenschap wordt die tendens ‘punitief populisme’ genoemd. Tijdens deze conferentie komen eminente sprekers aan bod die deze problematiek vanuit verschillende hoeken onderzoeken: niet alleen juridisch, maar ook filosofisch en sociaalwetenschappelijk. De conferentie wil niet alleen de problemen beschrijven en de gevolgen van steeds strenger straffen scherpstellen, maar ook op zoek gaan naar uitwegen en oplossingen.

Tot slot komen ook mensen uit de strafrechtspraktijk aan het woord. Rechters, advocaten, officieren van justitie, beleidsmakers en journalisten gaan in gesprek over hoe ze omgaan met maatschappelijke druk.

Programma

Dagvoorzitter(s): prof. dr. em. **Theo De Roos** (NL) en rechter **Sammy Bouzoumita** (BE)

9.00-9.30 uur: Ontvangst

9.30-9.45 uur: Verwelkoming: mr. **Alrik de Haas** (voorzitter Stichting Mens en Strafrecht) en raadsheer **Evelien de Kezel** (voorzitter Magistratuur & Maatschappij)

Deel 1 Wat is punitief populisme?

9.45-10.25 uur: Prof. dr. **Joëlle Rozie** (BE) – Punitief populisme in België: een wetenschappelijke realitycheck

10.25-10.45 uur: Debat en vragen

10.45-11.15 uur: Koffiepauze

Deel 2 Gevolgen van het punitief populisme

11.15-11.55 uur: Mr. Dr. **G.K. Schoep** (NL) – Handhaving van recht onder druk? Punitief populisme en de noodzaak van matiging

11.55-12.15 uur: Debat en vragen

12.15-13.30 uur: Lunchpauze

Deel 3 Uitwegen uit het punitief populisme

13.30-13.50 uur: Prof. dr. em. **Theo De Roos** (NL) en mr. **Alrik de Haas** (NL) – Harder straffen! Mediation in strafrecht in het kader van punitief populisme

13.50-14.10 uur: Prof. dr. **Josephine De Jaegere** (BE) – Straffen op maat: hoe moeten we aan de slag met het nieuwe doelstellingenkader uit het Belgische strafwetboek?

14.10-14.30 uur: Debat en vragen

14.30-15.00 uur: Koffiepauze

Deel 4 Sijpelt punitief populisme in de praktijk door?

15.00-15.15 uur: Prof. dr. **Jonathan Bernaerts** (BE) en prof. dr. **Steve Paulussen** (BE) – Punitief populisme in de Belgische media

15.15-15.30 uur: Mr. **Bart Stapert** (NL) - De impact van punitief populisme op de rechtspraak

15.30-16.30 uur: Panelgesprek met mr. **Saskia Kerkhofs** (advocaat, BE), mr. dr. **G.K. Schoep** (officier van justitie, NL), rechter (NL, te bevestigen), **Saskia Belleman** (journalist, NL) en een politicus (BE, te bevestigen)

16.30-17.00 uur: Prof. dr. **Patrick Loobuyck** (BE) – Afsluitende beschouwingen

Dagsluiting

17.00 uur: Uitzwaaien door prof. dr. **Sven Brinkhoff** (bestuurslid Stichting Mens en Strafrecht) en raadsheer **Evelien de Kezel** (voorzitter Magistratuur & Maatschappij)

17.05-18.00 uur: Gelegenheid tot nakaarten in het Agora Caffee

Info en inschrijvingen

Inkom:

(broodjeslunch, dranken koffiepauzes en afsluitend drankje inbegrepen)

- Professionele deelnemers (magistratuur, advocatuur, professionele organisaties)*: € 75
- Niet-professionele deelnemers: € 35
- Studenten: € 15 (gratis toegang; kleine bijdrage voor catering)

* Het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO) neemt de inschrijvingskosten van leden van de rechterlijke orde op zich bij effectieve aanwezigheid.

* Erkenning bij de Orde van Advocaten werd aangevraagd.

Inschrijven (verplicht) en vooraf betalen
via [deze link](#) of via de QR-code.

Meer info:

magistratuurenmaatschappij@gmail.com,
www.magistratuurenmaatschappij.be, www.mensenstrafrecht.nl
secretariaat@humanistischverbond.be, T 03 233 70 32 (tijdens kantooruren),
www.humanistischverbond.be

Organisatie: Stichting Mens en Strafrecht (NL) en Magistratuur & Maatschappij (BE), in samenwerking met het Humanistisch Verbond (BE) en de Vrijzinnige Dienst Universiteit Antwerpen. Met de steun van het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding.

